

مِلَّةُ الْفَصِيحِ الدِّينِ

۱۸

قیمتی ۱۲ پیگ

۴ آدغوت

Цѣна 12 к

مجلس مشورت

آبونه قیمتی قلیده و اطراف ایچون ابریک
 اولندن باتا اولرک بره تک یمنی
 ۹ آیلنی . . . (۳۹ نسخه) - ۴ مئات
 آتی ایلنی . (۲۶ نسخه) - ۳ مئات
 اوج ایلنی . (۱۳ نسخه) - ۱ مئات ۶۰ قیک
 اجیبی مملکتله ۹ ایلنی . . . ۵ مئات
 نسخہسی - ادارہ مزده ۱۰ قیک، اوزگه شهرلرده - ۱۲ قیک

مجموعه ننگ ادرسی : قلیس و اراوسفکی کوجهده نومره ۴۷
 ملا نصرالدین ادارہسی
 Тифльсь-Воронцовская улуда № 47
 РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛА
 „Молла Насреддинъ“
 ادارہیہ گوندربلین مکتوب و مقالہلر آجیق
 ترک دیلتده یازیلش اولمالار . . . چاپ اولونماچاقلار .
 آدریش دگیشک حتی ۷ عدد ۷ قیکلک شمارہ قدر .

جمہ ۲۶ جادی الاخر ۱۳۲۴

ہر ہفتہ نشر اولنور

۴ آوغوست ۱۹۰۶

تلفراف خبرلرک

شیشہ - گنرال غولوشایوف عزل اولونوب
 گیری جاغرلدی .
 تملیس - فونسل جنابلری ایرانگ حریتنی
 جماعتہ اعلان ایڈن کیمی ایرانی لر همین کیجہ
 هیچ مثلی کورولہ مشی بردجہده چراغلق
 ایڈوب تابسحر شادینلق ایڈیلر .

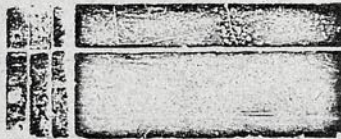
شماخی - بورانگ فوڈلی عالملری جماعتنی
 ترغیب ایڈیلر کہ «قرائتخانہ» یه کیدوب
 غزتہ و مجموعہ اوخوسونلار و قرانتخاننگ
 یانندہ برمشاورہ مجاسیہده عملہ کتورسونلر .
 شکر - بصیرتلی بعض یاشلی افندیلرک و
 حبمتلی سودا کارلرک همقبیلہ «بوخاری محلہ
 بازا» ایلہ «طباقصانہ» بازارلری اتفاق ایڈوب
 جمہ کونلری هامی بردن دکالرینی باغیلیرلر .
 ییلہ کہ ارمنی و مسلمان دکالاریندن باشقہ
 جمہ گولری بر آجیق دکان تاپیلماز .

باطوم - آجارا بکری جمہ آجارا جماعتنی
 طرفندن وکالہ قافقاز نامستقنہ شدتلی و
 اوزون تلفرام کونسوب گنرال غلاشچایوفک
 عزلنی طلب ایڈیلر .

بورا تاجرلری قاراباغ ده کسی مسلمان
 یارہیلیرنہ اغاہ ایچون دونن دوکتور مہماندا-
 روفک اوستنہ ۵ مین مئات کوندردیلر .

تبریز - تازه « عدالتخانہ » یه جناب
 ساعدالملک ، حضرت مضطراب امام جمہہ ،
 عمدالتجار و جامع الدینار جناب حاجی محمدتقی
 صراق ، جناب حاجی قاسم اردیبیلی جماعت و
 فقرا کاسبہ طرفندن وکیل انتخاب اولوندیلر .
 استانبول - خلیہ باسچیلری عزت و فہیم
 یاضالر دولت علیہ ایرانک حریت و قانون

اساسی سنی دیلریہ کتورلری خبر ویرن
 خفیہلرہ اون مین غروش مکالات وعده
 ایڈیلر .
 طهران - شاه حضرتلری سلطانگ قافقازہ
 آیتدیکي اغاہدن خبردار اولان کیمی بویوردی
 جمیع ایرانده اغاہہ دفتری آچیلین .
 قریوق - روسیہ امیراطوری بوگونلرده

غولوشایوفک کیر چاغریلماسی

شیشہدن چکیلن تلفراممان اوخوجیلاریمز
 گورہچکرکہ گنرالک: غولوشایوف شیشہدن
 گیری جاغریلور .

غولوشایوفک عزل اولونماغیشک احوالاتنی
 نقل ایلمک ایستوروم . کیشنگ - چورگینہ باعث
 مفتی و شیخ الاسلام جنابلری برطرفن، برطرفنہده
 داغستان مسلمانلرینگ نمایندہ لری اولدیلار .
 مفتی و شیخ الاسلام جنابلری فایتونہ منوب
 سردار یاننہ غولوشایوفندن شکایت ایتمکہ
 گیندنه منہده اورادہ ایڈن . نہ قدر دیدیم گیمہ یگہ
 کنگ بوداشی آنکژکدن توکک - منہ قولاق
 ویرن اولمادی .

آخری مفتی افندی منہ جواب ویردی :
 یه کیشیک آی ملا ، بزیم مسلمان فرداشلاری
 شیشہده فیرسونلر ، بزدوزاق باخاق ؟ سنگ
 غیرکک نہ کلوب ؟ من گوردوم کہ مفتی افندی
 دوغری فرمایش ایڈر ، دیدیم ، عیبی بوخدی ،
 گیدیرسگر گیدک ، اما باری برکڑ گیدک .

ایککژده بردن گیمہ یگ : دیدیلر - یه ؟
 دیدیم - اوندن اوتری کہ جناب جانشین
 سزی گوروب قورخار ، شیخ الاسلام افندی
 بویوردی کہ قورخار بازارام باکوسن فلان
 ملا وداناباش کیندین . . . قیلا دعا یازوب
 گولدرلر . . . مفتی شیخ جنابلری
 سویلہده ، اما منہ کیندن چیخدی) .
 بلی ، فایتونی سوردیلر . من فایتونک
 دالیجہ سردار عمارتنگ یاننہ کمی قاچدیم ،
 کہ شیشہ ، جانشین قورخا ، من برچارہ
 ایڈیم ، چونکہ من اوزومده ملایم ، هریر
 قردہ علاج ایده یلیرم .

جانشین جنابلری اوقوعدان فایتونی گورک
 فایبیلی لایہ بویوردی کہ فایبیلری آچولار .
 خلاصہ : جانشین حضرتلری الی تترہ تترہ
 قلمی گوتوروب غولوشایوفہ حکم ایلہدی کہ
 دورمیوب گلسون ، حتی تلفرامی ویردی
 مفتی افندی اوزیدہ اوخودی ، معلومدر کہ
 مفتی افندی روسجہ کامل اوخویوب داشایدلر ،
 حتی چوخ وقت قاضی و ملالرایلہ روسجہ
 دانشار .

غرض ، همان ساعتہ تلفراف کونولدی .
 مفتی و شیخ جنابلری قہوہ ایچنگ مشغول
 اولدیلار و آرادن سکر دبیقہ کپچمشدی کہ
 شیشہدن غولوشایوفندن ییلہ جواب گہدی :
 آتی سردار ، باشکا دولام ، آخرمنہ محول
 اولونان حکمسلرگ دورتتن برینسی عملہ
 گتورہ مشم ، ییلہ ایش اولان کہ منی ایندیکي
 وقتدم جاغریسان ؟

جانشین جنابلری گنہ قلمی گوتوروب یازدی :
 چوخ دانشماق ایستمز ، آغا بویورور
 - سور درہہ - سور درہہ .
 گنہ سکر دبیقہ گیمہ مشدی - آغامندن جواب

گلدی : سزگ حکمگزه بناء من شيشه دن چخوب
 ايندی آغماهمه سيم و گوزليورم که آتلاری
 قوشولار منوب يولاخه طرف يولادوشم .
 مفتی و شيخ الاسلام حضرتلری جانشينه
 «اسياسيو» ديور ايسته ديلر يولا دوشملر .
 من بو حيزده سردارگ عمارتنگ آفوشماسته
 ديرماشوب بوايشره تماشا ايليرديم ، جناب
 شيخ مني گوروب دیدی : آی ملا ، سن الله
 دوش آتاشه ، سردار سنی گورر بز خجالت
 چکمریک . دیدیم ، جناب شيخ ، بریاووقه
 زحمت چک قولوقکره برنجه سوز عرض ايلديم،
 دیدی - نه ديمک استيورسن . من ياواشجه
 باعلا ديم :

ايندی يوفلك هرکسه برطور يعنائيق
 صدحيف کيچن کون .
 شکر ايلديک الله يتشدکجه زبائيق
 اولدوق ککنه منون ،
 هرير ايش ايچون خاتمه بخش اولدی بواقاق
 افسرده بز اولدوق
 چالدي بزه بر اوزکه سياقيه فرلداق
 عملو ککونه فالدوق .
 نه زحم کيچن قنار ، اتلاماق آکلار ،
 بيله فلک اولماز ،
 بوخ بيله ايکی ديللی يمان يوزلی جفاکار
 بر ذره اوتالماز
 ويردی بو هامی قوشولاره صمت ودوت
 دنيا سنه لمت ،
 سيلندی کيچک سيز ياقون حاملده راحت
 بيجادی بو زحمت .
 اسلام اوشاقی ياتسون اياقنده فاقه
 بونوعدی تعليم
 وورسون بولارگ باشنه هم ميرزا ترقيعه
 ایلون اوئی تکريم .
 ای وی بولمک قويدی بزى لقمه حبسرت
 فالدوق بز آدامسز
 ويرمز داخی بريارچه چورک تايمه فرصت
 کت باتکله شامسيز
 اوز بلديکئی قلدی مسلمانلاره دوران
 ال ايشدن اوزولندی
 جافجاق باشن آغريتدی کيفين چکدی دگرمان .
 ايشي هجوه دوزولندی .
 بوچرخ ستمکارک امان سخره سندن
 باعث ، بالان اولسون .
 ياخموش بومسلمانلره شم پنجه سندن
 چرخگه يوزی دونسون .

اول يوفلك جمله دن اکمشدی دماغی
 غم کاهسی داشدی
 آخرده بيزم باشمزه ووردی چستاغی
 سوباشدن آسدی .
 بر روس گورنده اولوروق خوار ياننده
 فوزی گيچيک بز
 گيچمز سوزومز بر پوله سردار ياننده
 چونکه نه چيک بز ؟
 تاري بوکا شاهد
 فوزی گيچيک بز .
 ملا نصرالدين

قافقار خبر لرك

اورودباد

باکودن قافقازگ قطلهرينه مکتب خصوصده
 کوندرلبلشن پروغراممايه بناء شهرک اصول
 قديم معلمليندن ايکی نثرني مذکور مجلسه
 کوندرمه که فرار ويردیلر . يول خرجی
 ايه شاگردلرک بويينه در ، چونکه آخوندک
 منظوری مذکور مجلسده فلقه خصوصده
 برنجه سوز داليشقندر ، شاگردلر ايه بوايشه
 صلح ايله خاتمه چکمدن اوتورئی آخوننده
 برپاره خدمتلر ايله چککرینی وعده ايتمشلر ،
 که بايرامده ياغلی چورک ، محرمده حلوا ،
 بهارده فوزی ، پايله آيران و هرکوننده
 برنقر شاگرد ملانگ ايوبنه اوج دورت قاپ
 سو داشيسون .

باکو

التماس ايلديروک ملا نصرالدين غزته سنون
 ستولار اينده ثبت اولونون :
 بر کون اشقطع کندندن کچرکن برايوون
 قبايقده کوردوم خيلي آدم و حيوانات دوروبلار .
 ديدوم کوره سن نه وار ، خاطر جمع
 اولماقدان اوتري بر کيشين سوال ايتدوم ،
 بومخلوق لچون بورادا دوروبلار ، نه واقعه
 اولوبدر . بيله جواب ويردی : بورايه چل-
 داغ ديرلر - ديدوم چل داغ نه اولمش اوله .
 دیدی یعنی « اوجاق » . ديدوم اوجاق نه
 اولسون ، دیدی هرکيم غافلدن فورخسه
 بورايه کلوز ، بورالون مجاوری اسکی پارچه-
 سين يانديروور همان فورخانون بدلون
 بندلرينه داغ باسور ، فورخان آدم يخشی
 اولور ، نذر ويرور . ديدوم ماشاء الله .
 سنده اوج کون اولندان قباي واغزلدان

کچرکن اوج نذر ارمني برنقر اوروس کوله
 آتديلار ، من فورخمشديم ، رکيم صالمشدی .
 فی الهور آتدان دوشوب کتديم اويره ،
 ايچری داخل اولدوم ، برنجه پارچه کپنه اسکی
 يانديروب ميم بندلريمه داغ باسدیلار و منده
 بر قدر لذر ويردوم . ايکی اوج کون اولندان
 صوراً آينه گوتوروب باخدوم کوردوم رکيم
 يخشيدور و يخشی اولمشم . شکر الله
 اولسون « درويش »

نحو

عزيزيم ملا داي !

سن هر دردگ دوايشي بيلورسن . هر آزاره
 بردعا يازيورسان ، اوزوننده بليننده بيلن
 آدم گوستمرسين ، بز تخولولاری ده
 درددن قوتار ، بزه برعلاج و بول کوستر
 نه ايلک باشمزه نه کول توکک ، بر هفته دی نه باغه
 گيده بليروک و نه ده داغه ، ايله گونده ياغش
 ماغش ياغا داغ دورور ، بيله ده مصيبت اولار ،
 لاپ باتدوق . آخ کچن گونلر ! سنون جانگ
 ايچون ، ملا داي گونده کپردوک باغه وداغه ،
 ووزاردوق آساشی و برکوشقانی ، سوراشی .
 (قونچينا) كيف كيف نه كيف ا

ايمدی بزه بر چاره که ياغش کسون . دونن
 کيدوب چای فراغنده کسی جندار حاجی
 اسماغيلدان خبر آلدیم ياغشی نه جور کسمک
 اولار ؟ اوبزگوار بويوردی : قرخ
 کچنگ آدينی يازوب آغاجدان آسارسان
 ياغش کير .

گلوب نحو بازارنده ديلنه قر و اوغلان
 ۳۹ کچل تاپديم ، قرخمچی دوزلمه دی . سن
 الله ملا داي ، تاپ منه بر اسلام شهری که
 اوراده قرخ کچيل ديلنجی تاپلسون که
 اولارلرگ آدينی يازوب آغاجدان آسام که
 ياغش که ، البته بودوغوردر ، بونه شک ايله
 ملک اولماز چونکه اوبزگوار حاجی جندار
 دنياده برشی بوخدر که بيلمه سون .

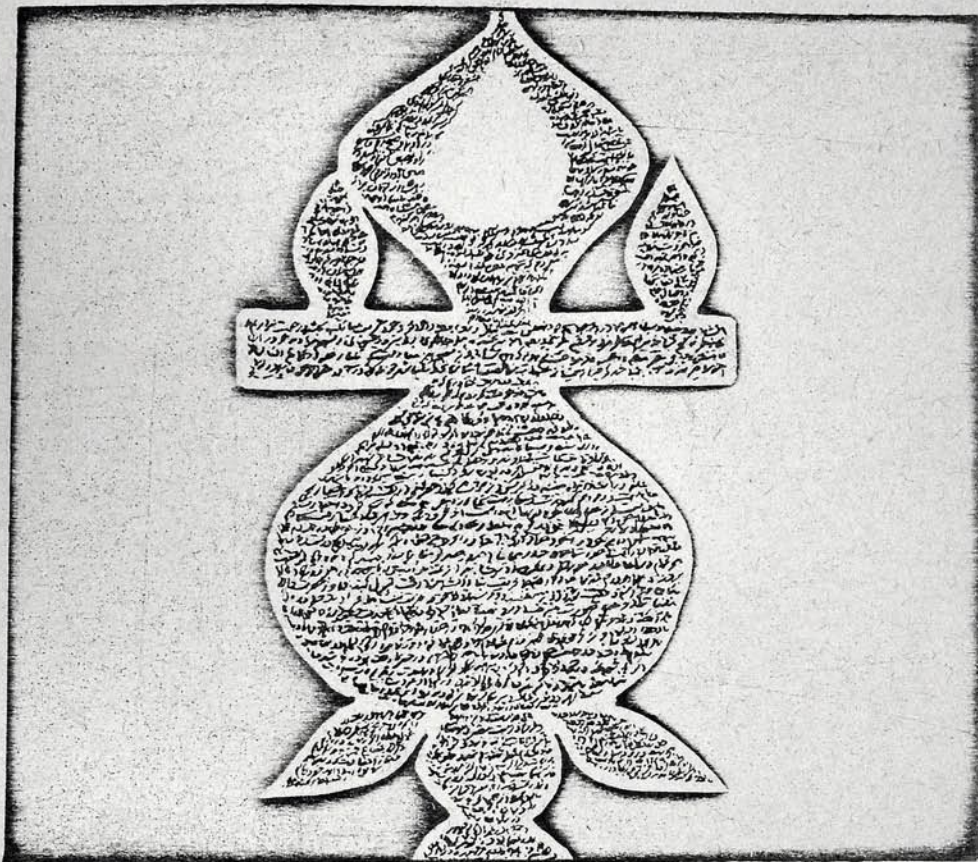
ايروان

بوآخرکی ارمني مسلمان اغقاشلارينده
 دوتولوب حبس خالهيه دولان مسلمان
 دوستلاراييگ آج چورکسز توتون ياپروس سيز
 جای وشکرسيز قالمالاريني نظره آلوب بيچاره لره
 اعانه قصديه يويک براحسان اولوندى !

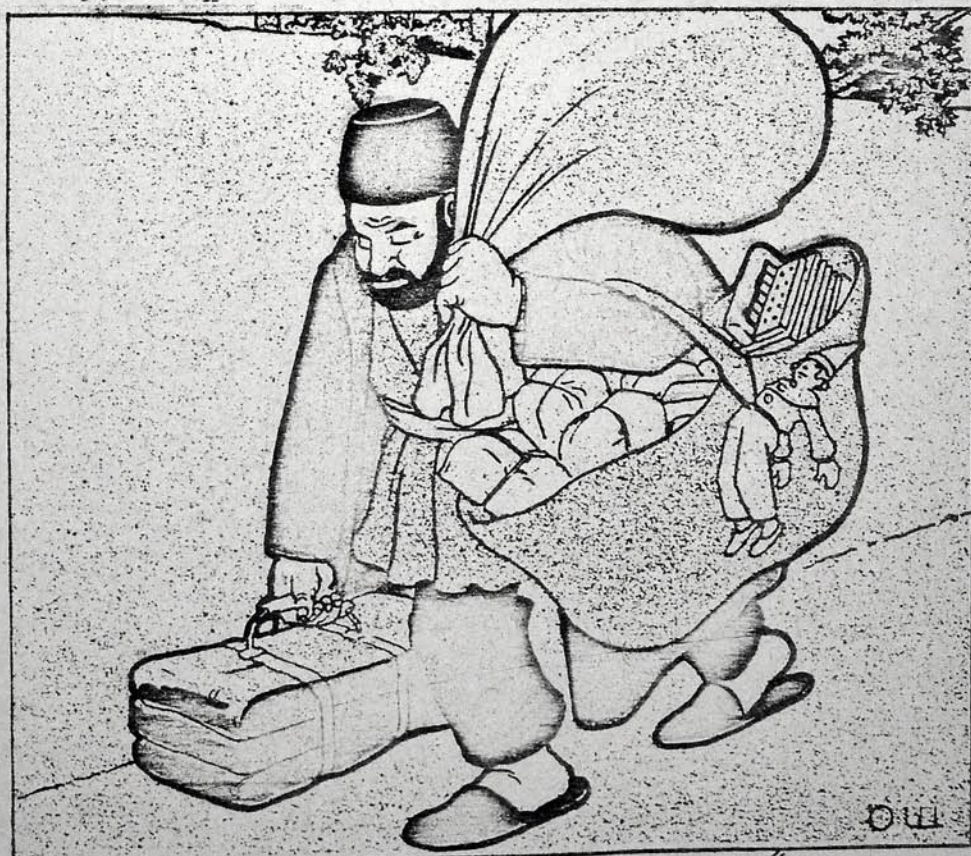

— یوردن !
— خیر، یوردا جا کتر !
— یوخ والد، یوردن !
— یوخ والد، سر یوردن !

Ростко.

بیج پادشاه ده بیله یازا بیله

خطایلیوم شهر گلورم: آروات اوشاق اوقدر شنی تا پشیریر لار که باغه قایدانده حماله لوشیورام

بیلکه شهریمزگ متبربولی و ثروتی لریندن محترم برنخش بوکولرده همان بیچاره لره بریوک بوز احسان ایله دی . خداوند کریم احسان ایندن یوذانگ قارنی سرین لتسون ، آمین ، برملیون آمین ، آمین دیسکدن قووم آغزیم یورولدی . «فورباغ»

باکو

عزیزیم ملا عمو، یازوب معلوم ایدریم که بوکون ایول ۳۱ ده تویزیدن بادکوبیه وارد اولدی اوج مطرب، برتار چالان ، برده دومکچی ، اوزلریده ساکن اولورلار بادکوبهده لهله یوفون کروان سراینده فلا باخان میرزادودوک موزغان اوغلیسک منزنده . اگر قلیسده برتوی یایلیکه خیر ایش اوله یازوب اعلان ایده سوز . « زیاناور »

وطن محبتی

وطندن بعضی سببباره اوزاق دوشن قاره باغلی لار بلایه گرفتار اولان وطنداشمارینگ احوالی هر بر واسطه ایله یولو خوب اظهار محبت و تاسف ایتمکده دربر .

بقریوغ دارالفنونینگ طلهرلرین برقاره باغ ارمیسی « نوویه ژریمیا » غازیتمسده اوزولی شیشه شهریلرینه توتون دیبور : « آخ ، منم قارداشلاریم ، بوخ اولیدی اوگون و اوستاغنه که من وطنن اوزافلاخدیم ، نیمه بیلیمدیم ، که سر بریبله درده دوچار اولاجاقتیز ؟ نیمه من اوراده اولماییدیم ، که سوکلی قارداشلاریمه الحدن گمن قدر کومسک لست کوستروب مظلوملره تسلیت ویزه ایدم ! آخ ! بوسوزلری یازه یازه اوشاق کمی آغلیورام ، دخی صبرایده بیلیموب اولمچی دمیربول قطاری ایله کلیمز وطنه ! »

قاره باغ اهالی سندن وطن قارداشلارینگ حانه یانانلارگ ایکجی سسی . شیشه قلمسی شاهزاده لریندن برنیش سیف الله قاجار جنابلری در مشاریله « قلیسقی لیستوق » غازیتمسگ ۱۶۰ مجی نومرمنه بومضونده برمکتون گونده روم : « جناس محرو ، توقع ایدریم سزگ سوکلی غازیته گرده منم بوکتوبیه بر ویزه ستر : سزگ غازیته کترگ ۱۵۶ مجی نومرمنده شیشه احوالی خصوصتند بیله یازیلوب که گویا شیشه ده یان اولرگ بریده شاهزاده لرگ

ایوی در که مسلمانلار همان ایوی دعوا . موقی ایتمشدیلر . من قورخیدیم ، که بوخبری هره بر جورباشه دوشه و بوسبین معلوم ایدریم ، که شهزاده لرگ آتاسی مرحوم بهمان میرزا ۱۸۸۴ مجی ایله وفات ایندنصوگرا اونگ اوغلانلاری باغلا دیلار یاواش یاوش قارباغدن هزه بر یانه کوچمکه ، چونکه شیشه شهرینه ایله برلنت بوخدر که انسان اوراده قالسون ، واقعا شیشه قلمسی اورک سخان شهزاد لرگ اورک سیخانی در : همان وقتدن ایندی به کمی شاهزاده لر وطن دن بالمره کوچوب روسیه دولتی نگ حربی قولوقنده خدمت ایتمکده درلر اول آخر شاهزاده لر دن شیشه ده بره ایله قالشدر ، که اوده شهرده اول دفعه ارمنی مسلمان دعواسی دوشن کمی کوچوب ولادیقاقزاده باشیور . سوگرا شاهزاده لرگ ایولری شهرده بوش قالشدی ، اولی ده که یاندریسالار و یاندریلدن سوگرا اوزلری ایچون موقع ایقلیلر . دخی بزنه ایلیک . مخلصکز شاهزاده سیف الله قاجار .

بوگورجی ملتی چوخ سرتیخ در . هله اوزگه ایشلری قالسون کنارده ، ایندی ده باشوبلار . که بز ایسته میریک روحانی رئیسزری روسیه حکومتی تعیین ایله سون ، نجه که ایندی به کمی ایلیور ، بز اواشلیزمی اوزومز اداره ایلمک ایستیوریک .

آشکاردی ، که روسیه حکومتی ده هر بر ناغل منله به قولاق ویرن دکل و بو یووق وقلدره گورجیلر ایچون گنه ایره لیک سیاقبه بویوک خلیفه (ایقزارخ) تعیین ایلموب اولار ایچون هدیه گوندریمک ایسته دی .

سرتیخ گورجیلرده که ال چکی دگل لر . بوگونلرده تمام گورجی کششلی بادشاگ وزیریه بریبله تفرام چکدیلر : بز ایشیدیریک که بز گنه بویوک خلیفه گونده ریرسگر ، بابا ، بز ایسته میریک ، و الله بالله ایسه میریک ، ایسته میریک ، ایسته میریک :

واقعا گورجی ملتی چوخ سرتیخ ملدی . گوروم نهن اوتری بوسوزلری دیبوردم . هه . . . دیورلر که شماخی و ابروانگ قاوونی چوخ شیرین اولور ، خلاصه . . .

باغلاکتیز ، باش آغریسی ویردیک . « هوپ هوپ »

صحبت

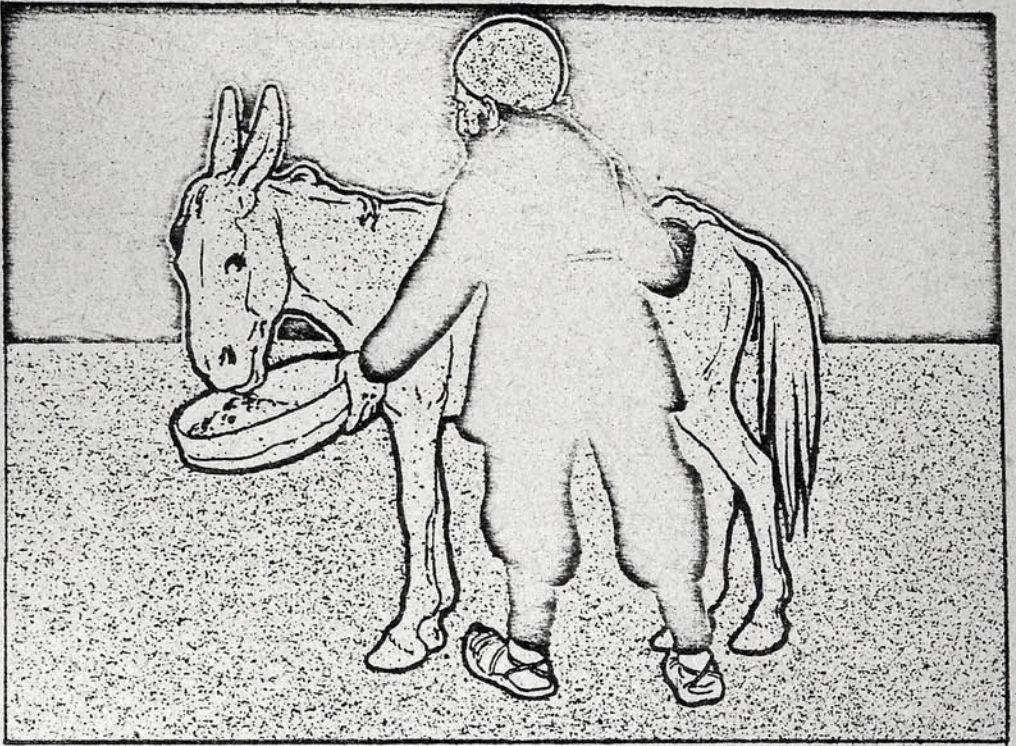
« لاغلاخی » ایله « هرمد خیال » ک مایینده لاغلاخی — آی « هرمد خیال » . آخر سن بر بلیجی آدمسن ، من برایشه لاپ معطل قالموشام ، برپاره آداملار وار ، هر نه سوز سویلویسورلر ، یالان یایلیکه دوغغری ، جماعت اوساغتمده « بلی آقا ، بلی آقا . دیوب سوزنی تصدیق ایبورلر ، والله لاپ معطل قالموشم . دون منده بونلاره اینتدیم که بر سوز دانیشیم ، آفالارگ برینگ خلای اولدی ، اوساغتمده بر نفر اوستمه آجقلانوب دیدی : بس من نه وقت آغبله گله جکسن ، نچون بر ایله سوز دانیشورسان ، که آفانگ قلبی بولاسون ، آی « هرمد خیال » لاپ قوپ قوری قوروموشم ، کیچن کون بر مجلسه ایدم ، آفالاردن برنفری ایچری کیردکده خلاق سراسیمه « آقا ، یوخاری ، آقا یوخاری » چیفرشقه باشادیلر ، بیچاره من بونی کوروب خیال ایلیم که ایله جمله ایچون بیله احترام قویولور ، بیله که بوکون بر ایوه قونق چاغریلمشدیم ، ایچری کیردیم ، هریده که بوش ییرگوزوم ، اینتدیم اوتورام ، دیدیلر « بلا بویرگ آدمی وار در گله جکدر » مختصر ایکی ساعت آفالارگ قیاقنده قیلان کمی کیردش اینتدیم اینده بریر کوسترن اولمادی ، آخرده ایو صاحبی قولومدن یاشوب چخاروب طخیخ خانه ده اوتورتدی ، غرض ، بواشه لاپ معطل قالموشام .

هرمد خیال — ها ها ها

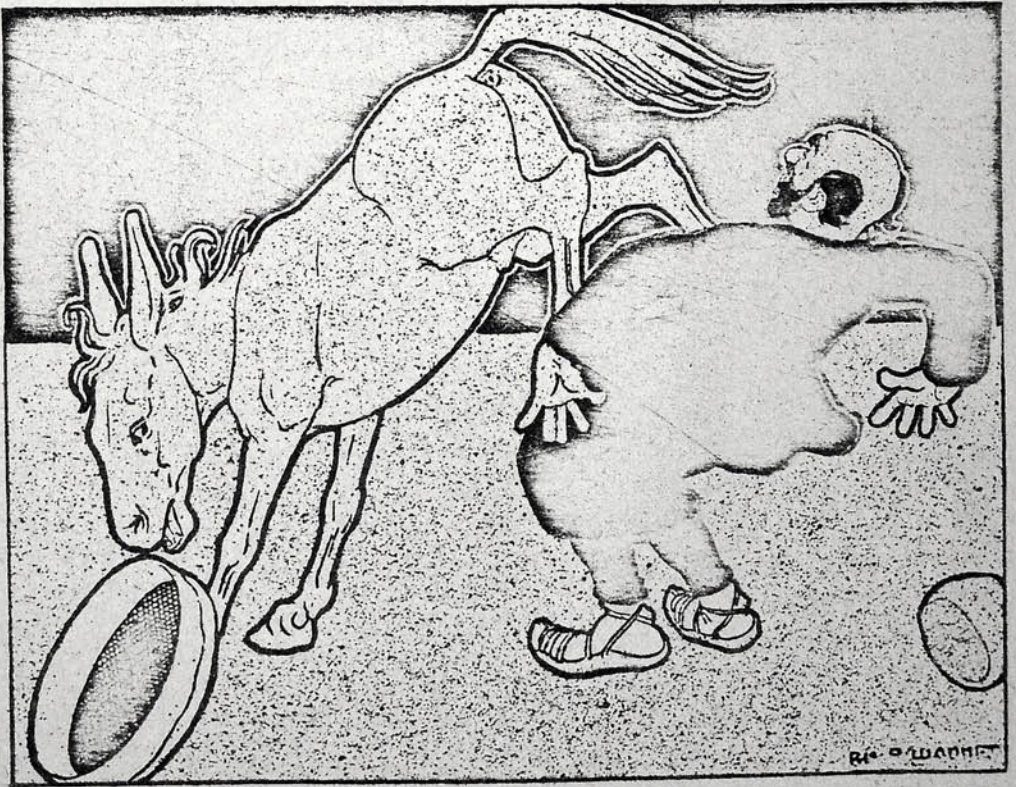
ای بیچاره « لاغلاخی » بولداش ، من باشه نه کل توکوم ، اینتگ برنی بیلیرسن ، برنی بیلیرسن ، هر سوزیده آجوب سنه دیمگه جرئت ایلمیرم . هر که سوزی کیزلهم ، دیه جکسن بو « هرمد خیال » هج برزاد یلمور . اما دیسمده ، آشکار دبه یلمرم . قولایتمه دیه جکم . باخ ایستیورسن که اینتگ یخشی اولسون

. ایندی باشه دوشدون ، یایوخ ؟ !

برده دیورسن که جماعتک یالان سوزنی دوغری ، منیم دوغری سوزیمی یالان حساب ایدرلر . عزیزیم ، هرچند سن آز دایشان آدمسن . لاکن قصیر اوزلمور

ملکدار و آکینچی

ملکدار و آکینچی

آی آغا باشگا دولانم، تا نیه شیلانخ آتیرسان من که شا خورک ویریم؟